

SİRKÜLER
Sayı: 2009/161

İstanbul, 25.11.2009
Ref: 4/161

Konu:

MALULLÜK, YAŞLILIK VE ÖLÜM SİGORTALARI PRİM ORANININ İŞVEREN HİSSESİNDE BEŞ PUANLIK PRİM İNDİRİMİ KONUSUNDA YAŞANAN TEREDDÜTLER HAKKINDA 2009-139 SAYILI SGK GENELGESİ YAYINLANMIŞTIR

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazinece karşılanmasına ilişkin usul ve esasların açıklandığı 13/11/2008 tarihli ve 2008/93 sayılı Genelgenin "Muvazaalı İşlemlerin Önlenmesi" başlıklı 10'uncu maddesinde, çalıştırdıkları sigortalıları Kuruma bildirmeyen işyerleri ile sigorta prim indiriminden yararlandıktan sonra geriye yönelik olarak aylık prim ve hizmet belgesi düzenleyen işyerleri hakkında yapılacak işlemler ve prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olan işverenlerin beş puanlık prim indiriminden yararlanmalarının ardından yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme anlaşmalarının bozulması halinde yapılacak işlemlerin ayrıca çıkarılacak olan genelge ile duyurulacağı açıklanmıştı. Sirkülerimizin ekinde yer alan 2009-139 sayılı Genelge ile bu konuda açıklamalar yapılmaktadır.

Ayrıca, söz konusu prim indirimi hakkında SGK'na iletilen çeşitli sorulara ilişkin olarak ta 2009-139 sayılı Genelge'de açıklamalar yapılmıştır. Buna göre;

1. Çalıştırdığı sigortalıları Kuruma bildirmeyen işyerleri hakkında yapılacak işlemler

Çalıştırılan sigortalıların Kuruma bildirilmediği ya da prim ödeme gün sayısının veya prime esas kazanç tutarının eksik bildirildiği hususunun,

- Yapılan kontrol ve denetimler sonucunda tespit edilmesi halinde, tutanak tarihini,
 - Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde, söz konusu yazıların Kuruma intikal tarihini,
 - Mahkeme ilamı ile karar verilmesi halinde, mahkemenin kesinleşmiş karar tarihini,
- izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle söz konusu indirimden yararlanılamayacaktır.

2. Borçları, çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olan işyerlerinin, yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme işlemlerinin bozulmuş olması

Bozma koşulunun oluştuğu ayı takip eden aydan başlanılarak, söz konusu borçlar ödenmediği sürece beş puanlık prim indiriminden yararlanılması mümkün olmadığı gibi, bozma

koşulunun oluştuğu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte ve iptal edilen prim belgelerinin yerine Kanun numarası seçilmeksizin asıl nitelikte aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi işverenlerden istenilecek, verilmemesi halinde söz konusu prim belgeleri Kurumca re'sen düzenlenecektir. Anılan işverenin yapılandırma kapsamında ödemiş olduğu taksitler 16/180 Ek sayılı Genelgeye göre mahsup edilmesinin ardından hesaplanan borç tutarım ödediği takdirde borcun ödendiği tarihten sonra düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak beş puanlık prim indiriminden yararlanması mümkün olabilecektir.

3. Alt işverenlerin cari aylara ilişkin primlerini süresi içinde ve tam olarak ödememeleri halinde, asıl işverenlerin beş puanlık prim indiriminden yararlanmalarına ilişkin usul ve esaslar

Gerek kendisinin, gerekse kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan asıl işverenlerce, cari aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle yasal süresi içinde Kuruma gönderilmesine ve muhteviyatı prim tutarlarının da yasal süresi içinde ödenmesine rağmen, alt işverenin aynı aya ilişkin prim borcunu süresi içinde ve tam olarak ödememesi halinde, asıl işveren her ne kadar alt işverenin Kuruma olan borçlarından sorumlu ise de, alt işverenin cari ay borçlarını yasal ödeme süresinin sonuna kadar ödeyebileceği gerekçesi ile muaccel hale gelmeden işverence ödenmemesinden dolayı, asıl işveren ilgili ay için beş puanlık prim indiriminden yararlanabilecek (alt işveren primlerini yasal süresi içerisinde ödemediği için doğal olarak beş puanlık prim indiriminden yararlanamayacak), buna karşın takip eden aylarda alt işverenlere ait muaccel borçlar ödenmediği sürece, gerek asıl işveren, gerekse alt işverenin beş puanlık prim indiriminden yararlanması mümkün olamayacaktır.

Örnek- Asıl işveren olan (C) Anonim Şirketi ile 1 ve 2 no.lı alt işverenlerinin yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması nedeniyle 2009/Ekim ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini, 5510 sayılı Kanun numarasını seçmek suretiyle Kuruma gönderdikleri, asıl işveren ve 1 no.lı alt işverenin kendilerince ödenmesi gereken prim tutarlarını süresi içinde ve tam olarak ödemelerine rağmen, 2 no.lı alt işverenin kendisine ait prim tutarlarını yasal süresi içinde ödemediği varsayıldığında, 2009/Ekim ayına ilişkin düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı, yalnızca asıl işveren ile 1 no.lı alt işveren beş puanlık prim indiriminden yararlanabilecektir.

2 no.lı alt işverene ait yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi ve işsizlik sigortası prim borçları gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmediği sürece, 2009/Kasım ayına ilişkin düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak asıl işveren ve 2 no.lı alt işveren beş puanlık prim indiriminden yararlanamayacaktır.

1 no.lı alt işveren ise; gerek asıl işverenin, gerekse 2 no.lı alt işverenin Kuruma olan borçlarından dolayı sorumlu tutulamayacağından, 2 no.lı alt işverene ait borçlar ödenmese dahi, takip eden aylarda sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması ve aylık prim ve hizmet

belgelerini yasal süresi içinde Kuruma vermesi kaydıyla beş puanlık prim indiriminden yararlanabilecektir.

4. Beş puanlık prim indiriminden yararlanan ihale konusu işyerleri ile ilgili yapılacak işlemler

İhale konusu iş üstlenen işverenlerin, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim indiriminden yararlanmış olmaları halinde, idarelerce yapılacak olan hak ediş ödemeleri sırasında, Hazinece karşılanmış olan prim tutarları, ilgililerin hak edişinden kesilmektedir.

Bu nedenle, ihale konusu iş üstlenen işverenlerce, hak ediş ödemesine esas yasal ödeme süresi geçmiş borçlarının olup olmadığının bildirilmesinin talep edildiği durumlarda söz konusu işverenlerin beş puanlık prim indiriminden yararlanmış olmaları halinde, düzenlenecek olan yazıların altına,

"Bu işyerinde çalışan sigortalılardan dolayı 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim indiriminden yararlanmış olup, ... TL tutarındaki sigorta primi Hazinece karşılanmıştır." şeklinde açıklama yapılacaktır.

5. Sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olan işyeri işverenlerinin, beş puanlık prim indiriminden yararlanıp yararlanamayacakları

Sigorta prim indiriminden yalnızca özel sektör işverenlerinin yararlanmaları amaçlanmış olup sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olan işyeri işverenlerinin özel sektör işverenleri kapsamında değerlendirilmeleri mümkün bulunmadığından beş puanlık prim indiriminden yararlandırılmaları da mümkün bulunmamaktadır.

6. 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılara yapılan ücret dışındaki ödemeler ile Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmalarını nedeniyle hak ettikleri ücretlerinden dolayı beş puanlık prim indiriminden yararlanması

Genelge'de yapılan açıklamalara göre, 5746 sayılı Kanun kapsamına giren ve yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan işverenlerce, 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalıların;

- Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamındaki çalışmalarını dolayısıyla hak ettikleri ücretlerinin 5746 sayılı Kanun numarası,
- Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmalarını nedeniyle hak ettikleri ücretleri ile bu sigortalılara yapılan ücret dışındaki ödemelerin 5510 sayılı Kanun numarası,

seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri ile Kuruma bildirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bir diğer söyleyişle, Ar-Ge ve yenilik faaliyetinde geçen sreler karşılığı hak edilen ücretler için 5746 sayılı Kanunda yer alan sigorta primi işveren hissesinin yarsının Hazine tarafından karşılanması teşvikinden; Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri haricinde geçen sreler karşılığı hak edilen ücretler ile ücret dışındaki demeler için ise 5510 sayılı Kanunun 81/(1) bendindeki 5 (beş) puanlık prim indiriminden yararlanılması mümkündür.

7. Aynı işyerinde çalışan sigortalıların bir kısmından dolayı farklı kanunlarda öngörülen teşvikten, bir kısmından dolayı 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin (1) bendinde öngörülen indirimden yararlanıldıktan sonra, diğer teşvik kanunlarından yersiz yararlanılmış olduğunun tespit edilmesi

Aynı işyerinde çalışan sigortalıların bazıları için farklı kanunlarda öngörülen teşviklerden, bazıları için 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim indiriminden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

Ancak uygulamada, bazı işverenlerce, aynı işyerinde çalışan sigortalıların bir kısmından dolayı 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci veya 9 uncu maddesinde ya da 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin onuncu fıkrasında öngörülen teşvikten, bir kısmından dolayı 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen sigorta prim indiriminden yararlanıldıktan sonra, 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci veya 9 uncu maddesinde ya da 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin onuncu fıkrasında öngörülen teşvikten bazı sigortalılar için yersiz yararlanılmış olduğu gözlemlenmektedir.

Bu gibi durumlarda, yalnızca yersiz yararlanılmış olan teşviklerin geri alınması gerektiğinden, anılan kanunlarda öngörülen şartlara sahip sigortalılardan dolayı yararlanılmış teşviklerin veya yasal ödeme süresi geçmiş borcun bulunmaması nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen indirimin geri alınması gibi bir durum bahse konu bulunmamaktadır.

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŐAVİRLİK A.Ő.**

EK:

SGK'nın 2009-139 sayılı Genelgesi.

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.04.00/31-962
Konu : Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranının
işveren hissesinden beş puanlık indirimi

19 KASIM 2009

GENELGE
2009 - 139

1- Genel açıklamalar

Bilindiği üzere, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinin işveren hissesinin beş puanlık kısmının Hazinece karşılanmasına ilişkin usul ve esasların açıklandığı 13/11/2008 tarihli ve 2008/93 sayılı Genelgenin “Muvazaalı İşlemlerin Önlenmesi” başlıklı 10 uncu maddesinde, çalıştırdıkları sigortalıları Kuruma bildirmeyen işyerleri ile sigorta prim indiriminden yararlandıktan sonra geriye yönelik olarak aylık prim ve hizmet belgesi düzenleyen işyerleri hakkında yapılacak işlemler ve prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçları çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olan işverenlerin beş puanlık prim indiriminden yararlanmalarının ardından yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme anlaşmalarının bozulması halinde yapılacak işlemlerin ayrıca çıkarılacak olan genelge ile duyurulacağı açıklanmıştır.

Diğer taraftan, Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğümüze ulaşan yazılardan,

- Gerek kendi çalıştırdığı sigortalılardan dolayı, gerekse alt işverenlerinin çalıştırdığı sigortalılardan dolayı yasal ödeme süresi geçmiş borcu bulunmayan asıl işverenlerin, 5510 sayılı Kanun numarasını seçmek suretiyle düzenledikleri aylık prim ve hizmet belgelerinden kaynaklanan prim borçlarını süresi içinde ödemelerine rağmen, alt işverenlerinin ilgili aydaki prim borçlarını süresi içinde tam olarak ödememeleri durumunda, asıl işverenin yararlanmış olduğu indirim tutarının iptal edilip edilmeyeceği,

- İhale konusu işyeri işverenlerinin beş puanlık prim indiriminden yararlanmaları halinde, hak ediş ödemelerine esas borcu yoktur yazılarının ne şekilde düzenleneceği veya ihale konusu işyerlerinden dolayı beş puanlık prim indiriminden yararlanmamış olan işverenlerce, sonradan 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzeltme amaçlı olarak düzenlenen prim belgelerinin işleme alınıp alınamayacağı,

- Sermayesinin % 50'sinden fazlası Kamuya ait olan ticari şirketlerin, anılan maddede öngörülen indirimden yararlanıp yararlanamayacakları,

- 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamına giren sigortalılara ödenen ücret dışındaki ödemeler ile anılan sigortalıların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmaları nedeniyle hak ettikleri ücretlerinden dolayı 5746 sayılı Kanunda öngörülen teşvikten yararlanılması mümkün olmadığı için, bahse konu ödemeler için 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen sigorta prim indiriminden yararlanılmasının mümkün olup olmadığı,

- Aynı işyerinde çalışan sigortalıların, bir kısmından dolayı 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci veya 9 uncu maddesinde ya da 4857 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin onuncu

fıkrasında öngörülen teşvikten, bir kısmından dolayı ise 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen indirimden yararlanıldıktan sonra, 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci veya 9 uncu maddesinde ya da 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin onuncu fıkrasında öngörülen teşvikten yersiz yararlanılmış olduğunun tespit edilmiş olması halinde, anılan kanunlarda öngörülen prim teşvikleri iptal edildikten sonra 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen indirimin de iptal dilip edilmeyeceği,

hususlarında tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, gerek 2008/93 sayılı Genelgenin 10 uncu maddesinde belirtilen ve ayrıca çıkartılacak olan genelge ile açıklanacağı belirtilen hususlarla ilgili olarak, gerekse sözkonusu indirimden yararlanılması sırasında tereddüde düşüldüğü anlaşılan diğer konularla ilgili olarak yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

2- Çalıştırdığı sigortalıları Kuruma bildirmeyen işyerleri hakkında yapılacak işlemler

Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelere veya mahkeme ilamına istinaden, çalıştırdıkları sigortalıları Kuruma bildirmediği veya prim ödeme gün sayısını ya da prime esas kazanç tutarını eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden dolayı, beş puanlık prim indiriminden, bir yıl süreyle yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

Buna göre, çalıştırılan sigortalıların Kuruma bildirilmediği ya da prim ödeme gün sayısının veya prime esas kazanç tutarının eksik bildirildiği hususunun,

- Yapılan kontrol ve denetimler sonucunda tespit edilmesi halinde, tutanak tarihini,
- Bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden anlaşılması halinde, sözkonusu yazıların Kuruma intikal tarihini,
- Mahkeme ilamı ile karar verilmesi halinde, mahkemenin kesinleşmiş karar tarihini, izleyen ay başından itibaren bir yıl süreyle sözkonusu indirimden yararlanılamayacaktır.

Örnek – Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca 19/11/2009 tarihinde yapılan denetim sonucunda, (D) Limited Şirketinin, çalıştırdığı sigortalıların prim ödeme gün sayısını eksik bildirdiğinin tespit edildiği varsayıldığında, sözkonusu işyerinden dolayı 2009/Aralık ila 2010/Kasım aylarında beş puanlık prim indiriminden yararlanılması mümkün olamayacağından, 2009/Aralık ila 2010/Kasım aylarına ilişkin düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri için 5510 sayılı Kanun numarasının seçilmesi mümkün olamayacaktır.

Aynı işverenin aynı veya farklı ünite sınırları içinde birden fazla işyeri dosyasının mevcut olması halinde, hizmetleri veya kazançları Kuruma bildirilmemiş veya eksik bildirilmiş sigortalılar hangi işyerinde çalışmış ise, beş puanlık prim indiriminden yalnızca bu işyeri bir yıl süreyle yararlandırılmayacaktır.

Beş puanlık prim indiriminden bir yıl süreyle yararlanmayacak olan işverenlerin, sözkonusu indirimden yararlanmak amacıyla, çalıştırdıkları sigortalıları, kendisine ait başka bir işyerinden bildirdiklerinin tespit edilmesi halinde, bu nitelikteki işyerleri, bildirim yapıldığı aylara ilişkin olmak üzere, bir yıl süreyle indirimden yararlanamayacak işyerine ait sigortalılar yönünden beş puanlık prim indiriminden yararlandırılmayacaklardır.

Dolayısıyla bu nitelikteki işverenlerden/alt işverenlerden, 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte; Kanun türü seçilmeksizin asıl veya ek nitelikte; aylık prim ve hizmet belgelerinin düzenlenerek Kuruma verilmesi istenilecek, verilmemesi halinde, sözkonusu belgeler Kurumca re'sen düzenlenerek daha önce Hazinece yersiz olarak karşılanmış olan primler, ödeme vadesinin bittiği tarihten tahsil tarihine kadar hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

Öte yandan, çalıştırdığı sigortalıların hizmetlerini veya kazançlarını Kuruma bildirmedeği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerleri hakkında sigorta prim indiriminin bir yıl süreyle uygulanmaması amacıyla, Sigorta Primleri Servisi tarafından durum, tutanağın/bilgi veya belgenin/mahkeme ilamının servise ulaştığı tarihten itibaren derhal supervizöre intikal ettirilecek ve supervizör tarafından işveren sistemi ana menüden 9-1-3-14 nolu seçenekler işaretlenmek suretiyle erişilen "BEŞ PUANLIK PRİM İNDİRİMİNDEN BİR YIL SÜREYLE YARARLANAMAYACAK İŞYERLERİ" seçeneği vasıtasıyla ilgili işyerinin sicil numarası ve indirimden yararlanılmayacak olan dönem aralığı girilmek suretiyle, bu dönem aralığı içinde düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgelerinin 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle gönderilmesi engellenmiş olacaktır.

Çalıştırdığı sigortalıları, Kuruma bildirmedeği veya prim ödeme gün sayısını eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinin, tespite ilişkin tutanağın/bilgi veya belgenin/mahkeme ilamının ilgili Üniteye geç intikal etmesi nedeniyle beş puanlık prim indiriminden yersiz yararlanmış olduklarının anlaşılması halinde, bu aylara ilişkin daha önce Hazinece karşılanmış olan tutarlar gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ilgililerden tahsil edilecektir.

Bu durumda, daha önce 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte ve iptal edilen prim belgelerinin yerine Kanun numarası seçilmeksizin asıl nitelikte aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi işverenlerden istenilecek, verilmemesi halinde sözkonusu prim belgeleri Kurumca re'sen düzenlenecektir. Böylece, Hazinece yersiz karşılanmış olan prim tutarları Hazineye iade edilmiş olacağından, fark primler gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenlerden tahsil edilecektir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi 1/10/2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiğinden, çalıştırdığı sigortalıları Kuruma bildirmedeği ya da prim ödeme gün sayısını veya prime esas kazanç tutarını eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerine ilişkin düzenlenen tutanak tarihinin/kamu idarelerince düzenlenen yazıların Kuruma intikal tarihinin/ mahkemenin karar tarihinin 30/9/2008 veya önceki bir tarih olması ya da 1/10/2008 tarihinden sonra olmakla birlikte, sigortalıların hizmetlerinin veya kazançlarının bildirilmediği veya eksik bildirildiği tespit edilen ayların tamamının 2008/9 veya önceki dönemlere ilişkin olması halinde, sözkonusu indirimden bir yıl süreyle yararlanılamaması gibi bir durum sözkonusu olamayacaktır.

Dolayısıyla, bahse konu indirimden, çalıştırdıkları sigortalıların 2008/10 veya sonraki dönemlere ilişkin hizmetlerini veya kazançlarını bildirmeyen ya da eksik bildiren işyeri işverenleri bir yıl süreyle yararlandırılmayacaklardır.

Bununla birlikte, yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan işverenlerce, 5510 sayılı Kanunda öngörülen beş puanlık prim indiriminden yararlanıldıktan sonra, geriye yönelik olarak gerek kendiliğinden, gerekse mahkeme ilamına ya da denetim ve kontrole görevli elemanlarca yapılan denetimler sonucunda düzenlenen raporlara veya kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen yazılara istinaden aylık prim ve hizmet belgesi verildiği

veya Kurumca re'sen düzenlendiği durumlarda, daha önce Hazinece karşılanmış olan tutarlar iptal edilmeksizin, yalnızca tespit tarihinden sonra verilen prim belgelerinden dolayı tahakkuk eden prim, idari para cezası ile bu borçlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının tahsili cihetine gidilecektir.

Ancak bu durumda, işverenlerce kendiliğinden bildirme hali hariç olmak üzere, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden veya mahkeme ilamına istinaden çalıştırdıkları sigortalıları Kuruma bildirmedikleri veya eksik bildirdikleri tespit edilen işverenler, 2 nolu bölümde de açıklandığı üzere bir yıl süreyle sözkonusu indirimden yararlanamayacaklardır.

3- Borçları, çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olan işyerlerinin, yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme işlemlerinin bozulmuş olması

Kapsama giren borçları, çeşitli kanunlar gereğince yeniden yapılandırılmış veya 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine istinaden tecil ve taksitlendirilmiş olan işyeri işverenlerinin, cari aylara ilişkin sigorta primlerinden dolayı beş puanlık prim indiriminden yararlanmalarının ardından, yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme işlemlerinin, ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemiş olması nedeniyle bozulduğu durumlarda, bozma koşulunun olduğu ayı takip eden aydan başlanılarak, sözkonusu borçlar ödenmediği sürece beş puanlık prim indiriminden yararlanılması mümkün olmadığı gibi, bozma koşulunun olduğu tarihten sonra 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte ve iptal edilen prim belgelerinin yerine Kanun numarası seçilmeksizin asıl nitelikte aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi işverenlerden istenilecek, verilmemesi halinde sözkonusu prim belgeleri Kurumca re'sen düzenlenecektir. Anılan işverenin yapılandırma kapsamında ödemiş olduğu taksitler 16/180 Ek sayılı Genelgeye göre mahsup edilmesinin ardından hesaplanan borç tutarını ödediği takdirde borcun ödendiği tarihten sonra düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak beş puanlık prim indiriminden yararlanması mümkün olabilecektir.

Örnek 1- Kapsama giren borçları 5510 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesine istinaden yeniden yapılandırılmış olan (A) Anonim Şirketinin, yapılandırma kapsamındaki borcu dışında başka bir borcunun bulunmaması nedeniyle 2008/10 uncu aydan itibaren beş puanlık prim indiriminden yararlandığı, ancak 2009/Temmuz ayındaki son taksitini en geç 31/8/2009 tarihine kadar ödemesi gerektiği halde ödememiş olması nedeniyle yapılandırma işleminin bozulmasının gerektiği varsayıldığında, bozma koşulunun olduğu tarihten sonra (2009/Eylül ve sonraki aylara ilişkin olarak) 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte ve iptal edilen prim belgelerinin yerine Kanun numarası seçilmeksizin asıl nitelikte aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi işverenlerden istenilecek, verilmemesi halinde sözkonusu prim belgeleri Kurumca re'sen düzenlenecektir. Anılan işverenin yapılandırma kapsamında ödemiş olduğu taksitler 16/180 Ek sayılı Genelgeye göre mahsup edilmesinin ardından hesaplanan borç tutarını ödediği takdirde borcun ödendiği tarihten sonra düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak beş puanlık prim indiriminden yararlanması mümkün olabilecektir.

Örnek 2- Kapsama giren borçları 5510 sayılı Kanunun geçici 25 inci maddesine istinaden yeniden yapılandırılmış olan (B) Limited Şirketinin, yapılandırma kapsamındaki borcu dışında başka bir borcunun bulunmaması nedeniyle 2008/10 uncu aydan itibaren beş puanlık prim indiriminden yararlandığı, ancak anılan işverenin 2009/Ocak, Şubat, Nisan ve Haziran aylarına ilişkin taksitlerini ödememiş olması nedeniyle yapılandırma işleminin bozulması gerektiği varsayıldığında, bozma koşulunun oluştuğu tarihten sonra (2009/Temmuz ve sonraki aylara ilişkin olarak) 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte ve iptal edilen prim belgelerinin yerine Kanun numarası seçilmeksizin asıl nitelikte aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi işverenlerden istenilecek, verilmemesi halinde sözkonusu prim belgeleri Kurumca re'sen düzenlenecektir. Anılan işverenin yapılandırma kapsamında ödemiş olduğu taksitler 16/180 Ek sayılı Genelgeye göre mahsup edilmesinin ardından hesaplanan borç tutarını ödediği takdirde borcun ödendiği tarihten sonra düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak beş puanlık prim indiriminden yararlanması mümkün olabilecektir.

Dolayısıyla, yapılandırma veya tecil ve taksitlendirme işlemleri devam ettiği süre içinde 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle Kuruma verilmiş olan cari aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi uyarınca Hazinece karşılanmış olan prim tutarlarının iptali cihetine gidilmeyecektir.

4- Alt işverenlerin cari aylara ilişkin primlerini süresi içinde ve tam olarak ödememeleri halinde, asıl işverenlerin beş puanlık prim indiriminden yararlanmalarına ilişkin usul ve esaslar

Bilindiği üzere, asıl işverenlerin beş puanlık indiriminden yararlanmak amacıyla aylık prim ve hizmet belgelerini 5510 sayılı Kanun numarasını seçerek Kuruma gönderebilmeleri için, gerek kendisinden, gerekse kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Bu bağlamda, gerek kendisinin, gerekse kendisinden iş alan alt işverenlerden kaynaklanan yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan asıl işverenlerce, cari aylara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle yasal süresi içinde Kuruma gönderilmesine ve muhteviyatı prim tutarlarının da yasal süresi içinde ödenmesine rağmen, alt işverenin aynı aya ilişkin prim borcunu süresi içinde ve tam olarak ödememesi halinde, asıl işveren her ne kadar alt işverenin Kuruma olan borçlarından sorumlu ise de, alt işverenin cari ay borçlarını yasal ödeme süresinin sonuna kadar ödeyebileceği gerekçesi ile muaccel hale gelmeden işverence ödenmemesinden dolayı, asıl işveren ilgili ay için beş puanlık prim indiriminden yararlanabilecek (alt işveren primlerini yasal süresi içerisinde ödemediği için doğal olarak beş puanlık prim indiriminden yararlanamayacak), buna karşın takip eden aylarda alt işverenlere ait muaccel borçlar ödenmediği sürece, gerek asıl işveren, gerekse alt işverenin beş puanlık prim indiriminden yararlanması mümkün olamayacaktır.

Örnek- Asıl işveren olan (C) Anonim Şirketi ile 1 ve 2 nolu alt işverenlerinin yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması nedeniyle 2009/Ekim ayına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini, 5510 sayılı Kanun numarasını seçmek suretiyle Kuruma gönderdikleri, asıl işveren ve 1 nolu alt işverenin kendilerince ödenmesi gereken prim tutarlarını süresi içinde ve tam olarak ödemelerine rağmen, 2 nolu alt işverenin kendisine ait prim tutarlarını yasal süresi içinde ödemediği varsayıldığında,

- 2009/Ekim ayına ilişkin düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinden dolayı, yalnızca asıl işveren ile 1 nolu alt işveren beş puanlık prim indiriminden yararlanabilecektir.

- 2 nolu alt işverene ait yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi ve işsizlik sigortası prim borçları gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmediği sürece, 2009/Kasım ayına ilişkin düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesinden başlanılarak asıl işveren ve 2 nolu alt işveren beş puanlık prim indiriminden yararlanamayacaktır.

- 1 nolu alt işveren ise; gerek asıl işverenin, gerekse 2 nolu alt işverenin Kuruma olan borçlarından dolayı sorumlu tutulamayacağından, 2 nolu alt işverene ait borçlar ödenmese dahi, takip eden aylarda sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması ve aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Kuruma vermesi kaydıyla beş puanlık prim indiriminden yararlanabilecektir.

5- Beş puanlık prim indiriminden yararlanan ihale konusu işyerleri ile ilgili yapılacak işlemler

İhale konusu iş üstlenen işverenlerin, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim indiriminden yararlanmış olmaları halinde, idarelerce yapılacak olan hak ediş ödemeleri sırasında, Hazinece karşılanmış olan prim tutarları, ilgililerin hak edişinden kesilmektedir.

Bu nedenle, ihale konusu iş üstlenen işverenlerce, hak ediş ödemesine esas yasal ödeme süresi geçmiş borçlarının olup olmadığının bildirilmesinin talep edildiği durumlarda sözkonusu işverenlerin beş puanlık prim indiriminden yararlanmış olmaları halinde, düzenlenecek olan yazıların altına,

“Bu işyerinde çalışan sigortalılardan dolayı 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim indiriminden yararlanılmış olup, ... TL tutarındaki sigorta primi Hazinece karşılanmıştır.”

şeklinde açıklama yapılacaktır.

Diğer taraftan, ihale konusu iş üstlenen bazı işverenlerin, aylık prim ve hizmet belgelerini Kanun numarası seçmeksizin düzenleyerek prim tutarlarını ödedikten ve hak ediş ile teminatlarını aldıktan sonra, geriye yönelik olarak Kanun numarası seçilmeksizin düzenlenmiş olan aylık prim ve hizmet belgeleri için iptal nitelikte ve iptal edilen prim belgelerinin yerine de 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle asıl nitelikte prim belgesi düzenleyerek Kuruma verdikleri ve geriye yönelik olarak anılan Kanunda öngörülen indirimden yararlanmak istedikleri anlaşılmıştır.

Bu bakımdan, ihale konusu iş üstlenen ve aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde kanun numarası seçmeksizin Kuruma vermiş olan işverenlerce, sonradan geriye yönelik ve düzeltme amaçlı olarak 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle aylık prim ve hizmet belgesi düzenlendiği durumlarda, sözkonusu belgelerin işleme alınıp alınmayacağı hususunda durum ilgili idareye bildirilecek ve ihale konusu iş üstlenen işverenin beş puanlık prim indiriminden yararlandırılıp yararlandırılmayacağı hususunda, ilgili idareden alınacak cevaba göre işlem yapılacaktır.

6- Sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olan işyeri işverenlerinin, beş puanlık prim indiriminden yararlanıp yararlanamayacakları

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Kanunun, 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde, *“Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine*

göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, işveren hissesinin beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılır... ” hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla, anılan maddede öngörülen sigorta prim indirimden yalnızca özel sektör işverenlerinin yararlanmaları amaçlanmış olup sermayesinin % 50'sinden fazlası kamuya ait olan işyeri işverenlerinin özel sektör işverenleri kapsamında değerlendirilmeleri mümkün bulunmadığından beş puanlık prim indiriminden yararlandırılmaları da mümkün bulunmamaktadır.

7- 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılara yapılan ücret dışındaki ödemeler ile Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmaları nedeniyle hak ettikleri ücretlerinden dolayı beş puanlık prim indiriminden yararlanılması

Bilindiği üzere, 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılara yapılan ücret dışındaki ödemeler ile kapsama giren sigortalıların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmaları nedeniyle hak ettikleri ücretleri, anılan Kanunda öngörülen destek kapsamına girmemektedir.

Bu bağlamda, 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalıların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamındaki çalışmaları dolayısıyla hak ettikleri ücretlerinin 5746 sayılı Kanun numarası; bu sigortalılara yapılan ücret dışındaki ödemeler ile Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmaları nedeniyle hak ettikleri ücretlerinin ise 5510 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgesi ile Kuruma bildirilmesi halinde, aynı sigortalı için birden fazla Kanunda yer alan teşvik hükümlerinden yararlanılmış olmakla birlikte, aynı sigortalı için birden fazla teşvik Kanunundan mükerrer yararlanmak gibi bir durum sözkonusu değildir.

Dolayısıyla, 5746 sayılı Kanun kapsamına giren ve yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan işverenlerce, 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalıların;

- Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamındaki çalışmaları dolayısıyla hak ettikleri ücretlerinin 5746 sayılı Kanun numarası,

- Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmaları nedeniyle hak ettikleri ücretleri ile bu sigortalılara yapılan ücret dışındaki ödemelerin 5510 sayılı Kanun numarası,

seçilmek suretiyle düzenlenecek olan aylık prim ve hizmet belgeleri ile Kuruma bildirilmesi mümkün bulunmaktadır.

8- Aynı işyerinde çalışan sigortalıların bir kısmından dolayı farklı kanunlarda öngörülen teşvikten, bir kısmından dolayı 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin (1) bendinde öngörülen indirimden yararlandıktan sonra, diğer teşvik kanunlarından yersiz yararlanılmış olduğunun tespit edilmesi

Bilindiği üzere, aynı işyerinde çalışan sigortalıların bazıları için farklı kanunlarda öngörülen teşviklerden, bazıları için 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin (1) bendinde öngörülen beş puanlık prim indiriminden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Ancak uygulamada, bazı işverenlerce, aynı işyerinde çalışan sigortalıların bir kısmından dolayı 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci veya 9 uncu maddesinde ya da 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin onuncu fıkrasında öngörülen teşvikten, bir kısmından dolayı 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen sigorta prim indiriminden yararlandıktan sonra, 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci veya 9 uncu maddesinde ya da 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin onuncu fıkrasında öngörülen teşvikten bazı sigortalılar için yersiz yararlanılmış olduğu gözlemlenmektedir.

Bu gibi durumlarda, yalnızca yersiz yararlanılmış olan teşviklerin geri alınması gerektiğinden, anılan kanunlarda öngörülen şartlara sahip sigortalılardan dolayı yararlanılmış teşviklerin veya yasal ödeme süresi geçmiş borcun bulunmaması nedeniyle 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde öngörülen indirimin geri alınması gibi bir durum bahse konu bulunmamaktadır.

Örnek- Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmayan (A) Limited Şirketine ait fabrikada çalışmakta olan 80 sigortalıya ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin;

3 sigortalı için 14447 sayılı Kanun numarası,

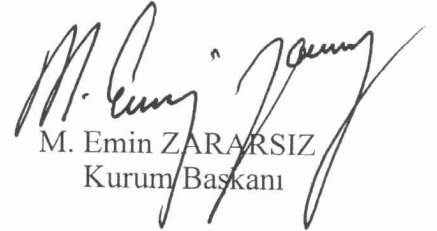
4 sigortalı için 14857 sayılı Kanun numarası,

73 sigortalı için 5510 sayılı Kanun numarası,

seçilmek suretiyle Kuruma bildirildiği ve muhteviyatı prim tutarlarının süresi içinde ödendiği, ancak sonradan, 2 sigortalıdan dolayı 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin onuncu fıkrasında, 1 sigortalıdan dolayı 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinde öngörülen teşvikten yersiz yararlanılmış olduğunun tespit edildiği varsayıldığında, yalnızca sözkonusu 3 sigortalıdan dolayı, yersiz yararlanılmış olan teşvikler geri alınacaktır.

Dolayısıyla, anılan işverenden, 4857 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin onuncu fıkrasında öngörülen teşvikten yersiz yararlanılmış olduğu tespit edilen 2 sigortalı için, 14857 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle; 4447 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinde öngörülen teşvikten yersiz yararlanılmış olduğu tespit edilen 1 sigortalı için, 14447 sayılı Kanun numarası seçilmek suretiyle düzenlenecek iptal nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinin, sözkonusu 3 sigortalı için Kanun numarası seçilmeksizin düzenlenecek olan asıl nitelikteki aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi bir ay süreli tebligat ile işverenden istenilecek, işverence verilmemesi halinde sözkonusu prim belgeleri Kurumca re'sen düzenlenerek muhteviyatı prim tutarları gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ilgililerden tahsil edilecek ve bu borçlar ödemediği sürece prim borcu bulunmaması şartına bağlı olan prim teşviklerinden yararlanılması mümkün olamayacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

M. Emin ZARARSIZ
Kurum Başkanı

DAĞITIM/

GEREĞİ:

- Merkez ve taşra teşkilatına,

BİLGİ:

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına,